

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ 8 (3) - 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

ISSN: 2181-1342 (Online)

Сайт: <https://scienceproblems.uz>

DOI: 10.47390/SCP1342V3I8Y2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 8 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш

ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодида Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Тахририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Тахририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

- Воҳидова Комила Абдуллозизовна*
“ЭЛ БАЙРОҒИ” ГАЗЕТАСИ ҲАҚИДА 11-17
- Сулайманов Саламат Арепбаевич*
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН МУХТОР ВИЛОЯТИДА ҚУРУҚЛИК ВА СУВ ТРАНСПОРТИ: МУАММО
ВА ЕЧИМЛАР (1924-1932 ЙЙ) 18-24
- Раунов Холмамат*
ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДИДА УРАН КОНЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ ТАРИХИ 25-32
- Мажидов Анвар Сиражович*
ИМПЕРИЯ МУСТАМЛАКАЧИЛИК СИЁСАТИНИНГ ТУРКИСТОН ТУБ ХАЛҚЛАРИНИНГ
ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА ФУҚАРОЛИК АҲВОЛИГА ТАЪСИРИ (СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ
МИСОЛИДА) 33-40
- Begatova Nasiba Xolmurzayevna*
FERMER XO‘JALIKLARI VA KLASSTER TIZIMI UCHUN O‘RTA MA‘LUMOTLI MUTAXASSISLARNI
TAYYORLASH TIZIMIDAGI YUTUQLAR VA MUAMMOLAR (SURXONDARYO VILOYATI
MISOLIDA) 41-48
- Алланазаров Мурот Мирзаевич*
БУХОРО ХАЛҚ СОВЕТ РЕСПУБЛИКАСИ НОЗИРЛАР ШЎРОСИ ВА МИЛЛИЙ РАҲБАР
ХОДИМЛАР ФАОЛИЯТИ ХУСУСИДА 49-54
- Ismoilova Feruza Ibragimovna*
URUSH YILLARIDA XOTIN-QIZLARNING ILM-FAN VA MADANIYAT SOHALARIDAGI
XIZMATLARI 55-59
- Tursunov Xurshid Nasriddinovich*
O‘ZBEKISTONDA MUSTAQILLIK YILLARIDA TARIXCHI KADRLAR TAYYORLASH SOHASI
HUQUQIY ASOSLARINING YARATILISHI 60-64

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

- Yuldosheva Gulnoza Abdinabiyevna*
THE ROLE OF THE DIGITAL ECONOMY IN MODELING THE FINANCIAL ACTIVITIES OF
ENTERPRISES 65-70
- Oromidinov Muzaffar Pardabayevich*
DIRECTIONS FOR IMPROVING INTERNAL AUDIT IN COMMERCIAL BANKS 71-75
- Худайназарова Дилором Хайруллаевна*
ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИ КОРХОНАЛАРИНИНГ ЯШИЛ ИҚТИСОДИЁТ ДОИРАСИДАГИ
РИСКЛАРИНИ СТРАТЕГИК ТРАНСФОРМАЦИЯЛАШ ИСТИҚБОЛЛАРИ 76-84

<i>To'lov Ulug'bek Toshmamatovich, Jo'rayev Sirojiddin Muxiddin o'g'li</i> KO'CHMAS MULKNI SOLIQQA TORTISHDA XORIJIY DAVLATLARDA AMALGA OSHIRILGAN ISLOHOTLAR	85-92
<i>Xudayberganov Dilshod Tuxtabayevich</i> MINTAQADA XIZMAT TURLARIDAN SAMARALI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	93-98
<i>Turobov Sherzod Alisherovich</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA UY XO'JALIKLARI TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT SIYOSATI	99-105
<i>Шамсиев Нодир Муратович</i> МЕТОДЫ ОЦЕНКИ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ ПРИ АНАЛИЗЕ РЕЙТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ИХ КАЧЕСТВЕННОЕ ОПИСАНИЕ	106-110
<i>Zaripova Moxira Zarip qizi</i> AGRAR SOHAGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	111-114
<i>Узайдуллаев Шерзод Шукуруллаевич</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ИННОВАЦИОН ИНФРАТУЗИЛМАНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ОМИЛЛАРИ	115-121
<i>Atabayeva Karomat Rajabovna, Rajabova Maftuna Farhod qizi</i> O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINING RIVOJLANISHI VA TAHLILI	122-127
<i>Жумаева Мухлиса Абдуғани қизи</i> МАМЛАКАТДА АЁЛЛАР ТАДБИРКОРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	128-137
<i>Камалов Акмал Сайдакбарович, Саматов Ғаффор Аллақулович</i> ГЕОИҚТИСОДИЙ МУНОСАБАТЛАР ШАРОИТИДА ТРАНСПОРТ ЛОЙИҲАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШГА БЎЛГАН ЁНДАШУВЛАРНИНГ ТАҲЛИЛИ	138-150
<i>Мамадиёров Олимжон Умарович</i> ОЗИҚ-ОВҚАТ ХАВФСИЗЛИГИ ТАЪМИНЛАШ НАЗАРИЯЛАРИ ЭВОЛЮЦИЯСИ.....	151-158
<i>Раббимов Жаҳонгир Эшбоевич</i> ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА ОПЕРАЦИОН РИСКЛАРНИНГ МОҲИЯТИ, УЛАРНИНГ ЮЗАГА КЕЛИШ САБАБЛАРИ	159-164
<i>Кулибоев Азамат Шоназарович</i> ДАВЛАТ ТИББИЁТ ТАШКИЛОТЛАРИДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНИНГ УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ	165-174

Гадоев Сўҳроб Жумакулович
ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ КРЕДИТИНИНГ ТАЪМИНОТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ
ЙЎЛЛАРИ 175-181

Бекжанов Дилмурод Йўлдашович
ЭМПИРИК ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ АСОСИДА ТУРИСТИК ДЕСТИНАЦИОН
МЕНЕЖМЕНТ ЖАРАЁНИ ИШТИРОКЧИЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ БАҲОЛАШ 182-193

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Boydadayev Abdurroхmon Tolibjon o'g'li
SHARQ VA G'ARB IRRATSIONAL FALSAFASIDA PANTEISTIK QARASHLARNING QIYOSIY
TAHLILI (J.RUMIY VA F.NITSSHE FALSAFASI MISOLIDA) 194-200

Xayridinov Abbosxon Anvarovich
GLOBALLASHUV JARAYONIDA MA'NAVIY MA'RIFIY INQIROZLARNING OLDINI OLISHDA
MARKAZIY OSIYO QADRIYATLARINI YUKSALTIRISH ISTIQBOLLARI 201-205

Quramboyev Alisher Maxsudovich
TEMURIYLAR DAVRIDA IJTIMOY ADOLAT TAMOYILLARINING AMAL QILISHI 206-211

Jo'rayev Alisher Tulqinboyevich
JAMIYAT MILLIY ASOSLARINI MUSTAHKAMLASH – DAVLATNING USTUVOR
MAQSADI..... 212-217

Turabova Sevara Kattaqulovna
ILMIY VAHS FENOMENINING MANTIQUIY- GNOSEOLOGIK MAQOMINI O'RGANISHDA
KONSEPTUAL-METODOLOGIK YONDOSHUV 218-224

Пардаева Марҳабо Давлатовна
АЛИШЕР НАВОЙ АСАРЛАРИДА ИЛМГА ОИД ҚАРАШЛАРИНИНГ НАҚШБАНДИЯ
ҲОЯЛАРИ БИЛАН УЙҒУНЛИГИ 225-233

Qutlimuratov Sardorbek Rustamovich
NIKON MUNOSABATLARINING TADRIJIY RIVOJLANISHI 234-240

Tursunkulova Shaxnoza Tuychiyevna
DINIY MANBALARDA GO'ZALLIK TO'G'RISIDAGI FALSAFIY QARASHLAR 241-246

Юсупова Феруза Зойировна
АХЛОҚИЙ ИДЕАЛ – ЁШЛАР МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШИНING МЕЗОНИ 247-251

Teshaboev Muhiddin Marifovich
IJTIMOIY ADOLATNI TA'MINLASHNING PRINSIPIAL MASALALARI 252-257

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

<i>Soatova Nodira Isomitdinovna</i> LIRO-EPIK ASARLARDA POETIK FIKRNING BADIY IFODASI	258-265
<i>Narmuratov Zayniddin Radjabovich</i> FRAZEOLOGIK BIRLIKLAR LINGVOMADANIY BIRLIK SIFATIDA	266-269
<i>Yusupova Omina Muhammadzoir kizi</i> DIFFERENT CLASSIFICATION OF FAIRYTALE DISCOURSE IN WORLD AND UZBEK FOLKLORE	270-276
<i>Бозорова Хулкар Одинакуловна</i> РУССКИЙ ЯЗЫК КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ СОДЕРЖАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ	277-282
<i>Matyakubov Oybek Quralbayevich</i> KOGNITIV TILSHUNOSLIKDA «KONSEPT» TUSHUNCHASI	283-288
<i>Фатуллаева Камола Рахматуллаевна</i> ТЕРМИНЛАРНИНГ БЕЛГИЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ТАСНИФИ	289-293
<i>Karimjonova Shahlo Ravshanjonovna</i> O'ZBEK TILIDA KAUZATIV FE'LLARNING YASALISH USULLARI	294-299
<i>Xamzayev Otaxon Erkinovich</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA KASB-HUNARGA OIDMAQOLLARNING CHOG'ISHTIRMA TAHLILI	300-305

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

<i>Абдурахманова Нодирахон</i> ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СМАРТ-КОНТРАКТОВ В СНГ	306-310
<i>Сафоева Садокат Мусоевна</i> ЭКОСИСТЕМА СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ: ИССЛЕДОВАНИЕ РОЛЕЙ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ СТОРОН В КОНТЕКСТЕ ГРАЖДАНСКОГО ПРАВА	311-320
<i>Абдуллаева Маликабону Эркин қизи</i> ХАЛҚ ТАЪЛИМИ СОҲАСИДА КОРРУПЦИЯНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШГА ОИД АЙРИМ ХОРИЖИЙ ДАВЛАТЛАР ТАЖРИБАСИНИНГ ҚИЁСИЙ ҲУҚУҚИЙ ТАҲЛИЛИ	321-330

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

<i>Zoirova Lola Xamidovna</i> TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA "INSON ORGANIZMINING RADIATSIYAGA SEZGIRLIGI" MAVZUSINI O'QITISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN	
---	--

FOYDALANISH	331-336
<i>Ibragimov A'lamjon Amrilloevich</i> KOGNITIV SIFATLARNING UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI (MAKTAB PEDAGOG XODIMLARI MISOLIDA)	337-343
<i>Madaminov Azimbek Egamberganovich, Xalillayev O'ktam Sobir o'g'li</i> YOSH GANDBOLCHI DARVOZABONLARNI O'YIN TEXNIKASIGA O'RGATISH	344-349
<i>Fayzullaeva Madina Abdumumin kizi</i> ANALYSIS OF THE POSITIVE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON THE MOTIVATION AND KNOWLEDGE OF STUDENTS IN THE DEVELOPMENT OF THE EDUCATIONAL PROCESS	350-355
<i>Джумаева Хулкархан Мухаммаджонова</i> ВНУТРЕННИЕ УГРОЗЫ, НЕГАТИВНО ВЛИЯЮЩИЕ НА ДУХОВНОСТЬ СТУДЕНТОВ..	356-361
<i>Islomova Madina Asqarovna</i> INTEGRATSIYALASHGAN SUN'IY INTELLEKT TOMONIDAN YARATILGAN CHATGPT BOT YORDAMIDA NEMIS TILI O'QITISHNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH	362-368
<i>Raxmatova Mexrinov Majitovna</i> YOSHLAR MA'NAVIY SALOHİYATINI O'RGANISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	369-373
<i>Абдукаюмова Наргиза Райимовна</i> ЮҚОРИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ МАДАНИЙ-ИНТЕЛЛЕКТУАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ДИДАКТИК ШАРТЛАРИ	374-384
<i>Norboyev Farxod Chorshanbiyevich</i> KREATIVLIK VA INNOVATSIYA BORASIDA ZAMONAVIY NAZARIYALAR	385-390
<i>Borasheva Aybolgan</i> EXPLORING JAMES MCCROSKEY'S RESEARCH ON WILLINGNESS TO COMMUNICATE IN L1 CONTEXTS: IMPLICATIONS FOR LANGUAGE TEACHING AND LEARNING	391-398
<i>Fayzullayeva Gulchexra Sharipboyevna</i> KOGNITIV TADQIQOTLARNING FANLARARO TUSHUNCHA SIFATIDAGI MOHIYATI VA MANTIQUIY TAHLILI	399-409
<i>Boboraximov Sanjar Malikjanovich</i> MAKTABDA O'QUVCHILARNI JISMONIY TARBIYALASHNING ZARURATI VA UNGA QO'YILADIGAN TALABLAR	410-414
<i>Salimova Shahlo Sayfulloyevna</i> XAVFSIZ TA'LIM MUHITI MONITORINGINING AHAMIYATI	415-421

<i>Sayfiddinova Jamila Ziyodulla qizi</i> METHODOLOGY FOR THE DEVELOPMENT OF LOGICAL REASONING IN PRIMARY SCHOOL PUPILS	422-427
<i>Xamroyev Samijon Salimovich</i> SPORT TO‘GARAHLARI ORQALI TALABALARNING JISMONIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISH KOMPONENTLARI	428-433
<i>Kattaeva Feruza Shakirovna</i> DEVELOPING STUDENTS SOCIO-CULTURAL COMPETENCE BY USING SOCIO CULTURAL DISCOURSE ANALYSIS METHOD	434-441
<i>G‘ofurov Azizbek Umarjonovich</i> BO‘LAJAK JISMONIY TARBIYA FANI O‘QITUVCHILARINI TAYYORLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	442-447
<i>Abduraximova Umida Shuxratovna</i> BO‘LAJAK TARJIMONLARNING LINGVOMADANIY VA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	448-454
<i>Obidova Gulmira Kuzibaevna</i> INGLIZ TILINI O‘RGANISH JARAYONIDA TEXNIKA TA‘LIM YO‘NALISHI TALABALARIDA EKOLOGIK MADANIYAT ASOSLARINI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEKNOLOGIYALAR VA INTERAKTIV METODLAR	455-460
<i>Axmadaliyeva Xosiyatpochsho Abduxayotovna</i> PROFESSIONAL TA‘LIM YO‘NALISHLARIDA TAHSIL OLAYOTGAN O‘QUVCHILARNING INGLIZ TILIDAN KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI AUTENTIK MATERIALLAR ORQALI TAKOMILLASHTIRISH	461-469

09.00.00-Фалсафа фанлари

Teshaboev Muhiddin Marifovich,
Falsafa fanlari bo'yicha Falsafa doktori (PhD), TATU FF dotsenti.
muhiddinsifat82@gmail.com

IJTIMOYIY ADOLATNI TA'MINLASHNING PRINSIPIAL MASALALARI

Annotatsiya. Ushbu maqolada dunyodagi murakkab global o'zgarishlar sharoitida davlat hokimiyatining aholi turmush darajasini oshirishga intilishi, qashshoqlikni tugatish, insonlarni to'liq va samarali ish bilan ta'minlash, ularga munosib mehnat shart-sharoitlarini yaratish, erkaklar va ayollar o'rtasidagi gender tenglikni ta'minlash, har bir davlat va jamiyatda ijtimoiy farovonlikni o'rnatish aynan ijtimoiy adolat tamoyillari orqali amalga oshiriladi. Ijtimoiy adolat bu – zamonaviy davlatlar intilishi kerak bo'lgan oliy maqsad hisoblanadi. jamiyat taraqqiyotida ijtimoiy dolatni namoyon bo'lishini prinsipiial masalalari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Global adolatsizlik, ijtimoiy adolat, Martin Lyuter King, adolatli tengsizlik, K.Marks, O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev, adolat va insof, ekspluatator.

Teshaboev Mukhiddin Marifovich
PhD in philosophy, associate professor FF TUIT

PRINCIPAL ISSUES OF PROVIDING SOCIAL JUSTICE

Abstract. In this article, in the conditions of complex global changes in the world, the government's desire to raise the standard of living of the population, end poverty, provide people with full and effective work, create decent working conditions for them, and promote gender equality between men and women. provision, establishment of social welfare in each state and society is carried out through the principles of social justice. Social justice is the highest goal that modern states should strive for. the principle issues of the manifestation of social status in the development of society.

Keywords: Global injustice, social justice, Martin Luther King, fair inequality, K. Marx, President of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev, justice and fairness, exploiter.

Тешабоев Мухиддин Маърифович
Доктор философии по философии (PhD), доцент ФФ ТУИТ

ОСНОВНЫЕ ВОПРОСЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ СПРАВЕДЛИВОСТИ

Аннотация. В данной статье в условиях сложных глобальных изменений в мире рассматривается стремление правительства поднять уровень жизни населения, покончить с бедностью, обеспечить людей полноценной и эффективной работой, создать для них достойные условия труда, способствовать гендерному равенству. между мужчинами и женщинами Обеспечение, установление социального благополучия в каждом государстве и обществе осуществляется на основе принципов социальной справедливости. Социальная справедливость – высшая цель, к которой должны стремиться современные государства. принципиальные вопросы проявления социального статуса в развитии общества

Ключевые слова: Глобальная несправедливость, социальная справедливость, Мартин Лютер Кинг, справедливое неравенство, К. Маркс, Президент Узбекистана Шавкат Мирзиёев, справедливость и справедливость, эксплуататор.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SCP1342V3I8Y2023N35>

Kirish. Hozirgi vaqtda “Ijtimoiy adolat” tushunchasi shaxslarning amaliy roli va odamlarning ijtimoiy mavqeyi o’rtasidagi uyg’unlikni nazarda tutadi. Umumiy ma’noda “adolat” tushunchasi turli shaxslar (ijtimoiy guruhlar)ning jamiyatdagi amaliy roli bilan ularning ijtimoiy mavqeyi, huquq va majburiyatlari, harakat va ijroning ma’nosi va mukofoti, jinoyat va jazo, inson xizmatlar va ularning jamiyat tomonidan qabul qilinishi. Bu nisbatning buzilishi adolatsizlik sifatida baholanadi. Adolat shaxs, jamiyat va davlat manfaatlarini, munosabatlarda ishtirok etuvchi barcha shaxslarning huquqlari o’rtasidagi mutanosiblikni belgilaydi, tenglik va erkinlik g’oyalari aks ettiradi.

Ijtimoiy adolatning mohiyati shundan iboratki, u jamiyatda totuvlik, ijtimoiy munosabatlarni barqarorlashtirish, ijtimoiy taraqqiyot uchun imkoniyat yaratadi. Ijtimoiy adolat ijtimoiy hayotning eng ziddiyatli va murakkab tomonlari bo’lgan taqdirda ham o’z dolzarbligini saqlab qoladi. Ijtimoiy hayotning hech bir sohasi yo’qki, unda ijtimoiy adolat talabi paydo bo’lmasa. Jamiyat rivojlanishi bilan yangi ijtimoiy munosabatlarning shakllanishi shaxslararo munosabatlarda adolat tamoyillarini qo’llashning yangi shakllarini namoyon qiladi. Ijtimoiy adolat faqat bir tomonlama masala emas. Sadoqatni har qanday shaxsdan faqat insonlar guruhi, jamoa yoki ittifoq hududida talab qilish mumkin. Binobarin, adolat bu – odamlarning katta guruhiga va butun jamiyatga berilgan ma’naviy talabdir[1].

Faqat adolatli jamiyat ijtimoiy zaif odamlarni himoya qilish, yomon turmush sharoitlarini bartaraf etish yoki yaxshilash, milliy birlikni qo’llab-quvvatlash uchun ijtimoiy sharoitlarni yaratishi mumkin. Adolatli ijtimoiy sharoitlarni ta’minlash uchun ma’muriy davlat sohasida qabul qilinayotgan qarorlarda adolatga rioya qilish, davlat subyektlarining barcha ijtimoiy idoralarga teng sharoitlarda murojaat qilishini kutish kerak.

Aholini ijtimoiy himoya qilish har qanday sivilizatsiyalashgan davlatning 20-asr oxiridagi ijtimoiy siyosatining asosiy atributi edi. Aksariyat ijtimoiy himoya tizimlarining vazifasi odamlarning barqaror daromadlarini qo’llab-quvvatlash, tibbiy yordam olish va zarur ijtimoiy xizmatlarni taqdim etishdir. U uyushgan tizim sifatida dunyoning ko’plab mamlakatlarida uzluksiz ishlaydi. Iqtisodiy rivojlangan mamlakatlarda ijtimoiy himoya milliy iqtisodiyotning muhim qismi bo’lib, uning xarajatlari bugungi kunda yalpi ichki mahsulotning to’rttan bir qismini tashkil etadi. Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida ijtimoiy himoya tizimi zamonaviy demografik ko’rsatkichlarga (tug’ilishning pasayishi va aholining qarishi), Yevropa integratsiyasi va iqtisodiy globallashtirishga real ta’sir ko’rsatadi[3]. Bu jamiyat taraqqiyotida iqtisodiy va ijtimoiy komponentlar o’rtasidagi samarali munosabatlarga erishishning yangi usullarini izlash zaruratini tug’diradi, bu esa Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo’nalishlari va ijtimoiy adolat tamoyillari o’rtasidagi ziddiyatlarga yo’l qo’ymaslik imkonini beradi.

Ko’rinib turibdiki, jamiyatda ijtimoiy totuvlik va hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qiluvchi, fuqarolarning moddiy farovonligini oshirish uchun zarur bo’lgan aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi farovonlik davlatining ajralmas qismi hisoblanadi. O’zbekiston oldida ham

aholining ijtimoiy zaif guruhlarini turmush darajasini sifatli va tez oshirishga qodir bo'lgan ijtimoiy himoya tizimini yaratish vazifasi turibdi. Shu bois, ijtimoiy modernizatsiya, birinchi navbatda, xodimlar, ish beruvchilar va davlat manfaatlari, shuningdek, ijtimoiy adolat va shaxsiy javobgarlik tamoyillari hisobga olinadigan tizimni yaratish orqali amalga oshiriladi. Ko'pgina mamlakatlarda ijtimoiy ta'minot milliy tizimining asosiy omillari ixtiyoriy yoki majburiy ijtimoiy sug'urta, davlat ishtiroki darajasi, aholini ijtimoiy himoya xizmatlari bilan qamrab olish darajasi, ko'rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar va to'lovlar miqdori, daromadlarni qayta taqsimlashdir. Biroq, rivojlanish yo'llari va tashkiliy xususiyatlari, xizmatlar sifati va hajmi, shuningdek, moliyalashtirish usullari xilma-xilligiga qaramasdan, barcha ijtimoiy himoya tizimlari yagona tamoyillar asosida ishlaydi[4].

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Jahon amaliyotida mehnatga layoqatli aholini ijtimoiy himoya qilish huquqlarini amalga oshirishning asosiy institutlari ijtimoiy sug'urta bo'lib, bu ish haqi to'lanadigan ishchilar va yakka tartibdagi tadbirkorlarni eng muhim va keng ko'lamlil ijtimoiy himoya qilishning yagona yo'li hisoblanadi.

Ijtimoiy ish ijtimoiy institutlardan biri sifatida jamiyat hayotida maxsus usul va vositalar bilan ishtirok etadi. Ijtimoiy ish nuqtai nazaridan, ijtimoiy adolatning ko'plab tushunchalari orasida quyidagilar ko'proq qiziqish uyg'otadi:

- tenglashtiruvchi tushuncha, mezon – rasmiy son tenglik (matematik);
- taqsimlovchi tushuncha, mezon – moddiy va ma'naviy ne'matlarni jamiyatning har bir a'zosining xizmatlariga ko'ra taqsimlash[6];
- J.Rols tomonidan ishlab chiqilgan liberal kontseptsiya, bu kontseptsiya jamiyatning barcha a'zolari o'rtasida imtiyozlarni teng taqsimlash, qolgan mahsulotdan esa jamiyatning eng zaif a'zolari manfaati uchun foydalanishni nazarda tutadi. Bu nazariya chuqurroq ishlab chiqilganligi va asoslanganligi bilan ajralib turadi;
- kognitiv va baholash mezonlarining oqilona talqinini inkor etuvchi intuitiv kontseptsiya, buning natijasida ijtimoiy adolatni amalga oshirishga qaratilgan ijtimoiy siyosatning ustuvor yo'nalishlarini asoslab bo'lmaydi.

Ijtimoiy adolatning bir qator boshqa tushunchalarida ijtimoiy adolat hodisasi hirsning obyektivlashuvi natijasi sifatida qaraladi, bu Z.Freyd, F.Nistshe va boshqa faylasuf va mutafakkirlar asarlarida o'z ifodasini topgan. Aksar tadqiqotchilar O. Xeff tomonidan umumlashtirilgan shunday fikrga qo'shiladilar: "Agar jamiyat birgalikda yashash qonuniy bo'lishini istasa, birinchisi huquqiy xususiyatga ega bo'lishi kerak, ikkinchidan, huquq adolat sifatini ko'rsatishi va uchinchidan, adolatli huquq jamoatchilik tomonidan himoya qilinishi kerak, qonun-tartibot, boshqacha aytganda, adolatli davlat shaklini olishi kerak .

Ijtimoiy adolat qisman davlat rahbarlarining mafkuraviy tanlovlari va ularning ijtimoiy-siyosiy qarorlari natijasidir. F.Xayek faqat insoniy xulq-atvorni adolatli yoki adolatsiz deb atash mumkinligini ko'rsatadi. Agar biz bu atamani vaziyatlarga qo'llasak, sodir bo'lgan va qilingan ishlarga ko'ra kimningdir mas'uliyatini o'z zimmamizga olganimizda, bu ibora ma'noga ega bo'ladi. Ko'rinib turibdiki, nafaqat alohida shaxslar, balki kelishilgan tartibda harakat qilayotgan ko'plab odamlar va muassasalarning faoliyati adolatli yoki adolatsiz bo'lishi mumkin. Hukumat yomon institut, jamiyat emas . Binobarin, davlatning ijtimoiy siyosati jamiyatda ijtimoiy adolatni qaror toptirishga qaratilishi kerak[7].

Jamiyatning barcha a'zolarining ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy huquqlari hurmat qilinsa, fuqarolar o'z huquqlaridan teng foydalanishi ta'minlansa, ijtimoiy adolatga erishish mumkin

bo'ladi. Zamonaviy O'zbekistonda ijtimoiy adolat va tenglik tamoyili e'lon qilindi, bu nafaqat shaxslar huquqlarining tengligini, balki ularning imkoniyatlari tengligini, vazifalar va ijtimoiy sharoitlarga erishish tengligini ham nazarda tutadi. Shu bilan birga, J. Stiglig teng imkoniyatlarning amalga oshirilishi boylikning kambag'allardan boylarga oqib o'tishiga olib kelishini qayd etadi. Demak, shaxslarning o'z huquqlarini ro'yobga chiqarishi uchun teng imkoniyatlar yaratish faqat rasmiy nuqtai nazardan kelib chiqqan holda adolat deb hisoblanishi mumkin.

Ijtimoiy adolatning asosiy g'oyalari subyektiv, kundalik va murakkab xarakterga ega. Subyektivlik ijtimoiy zaif guruhlar va shaxslarning milliy boylikni taqsimlashda aldash yoki ularning ulushini oshirish uchun faol choralar ko'rish zarurati bilan bog'liq. Kundalik xarakteriga ko'ra, uni to'xtovsiz amalga oshirish mushkul.

Ijtimoiy adolatning murakkabligi uning jamiyatning iqtisodiy, siyosiy, ma'naviy-madaniy sohalaridan kelib chiqishi va shu bilan birga ularning tizimli rivojlanishiga ta'sir etishini bildiradi. Ijtimoiy adolat barcha ijtimoiy tabaqalarning, shu jumladan himoyalangan va marginal guruhlarining asosiy manfaatlari va kundalik ehtiyojlarini uyg'unlashtirish jarayonlariga asoslanadi. Sanoati rivojlangan mamlakatlarda ijtimoiy siyosat xilma-xil bo'lishiga qaramasdan, u barcha hollarda ijtimoiy adolat tamoyillarini amalga oshirishni nazarda tutadi. Ushbu tamoyillarni amalga oshirish zamonaviy ko'p madaniyatli, samarali va barkamol jamiyatni, sivilizatsiyalar, madaniyatlar, millatlar va davlatlar o'rtasidagi teng muloqot maydonini yaratishga yordam beradi. Ijtimoiy adolat ijtimoiy barqarorlik va innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi. Ko'rinib turibdiki, ijtimoiy siyosat jamiyatning rivojlanish turi va darajasi, aholi mentaliteti, jamiyatning o'zi oldiga qo'yilgan maqsad va vazifalar bilan chambarchas bog'liqdir.

Maqsadga yo'naltirilgan ijtimoiy siyosat davlat ichki siyosatining asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib, jamiyat hayotining ijtimoiy sohasi va ajralmas hissasidir. Bu sohaga iqtisodiyotning noishlab chiqarish sohalari ham kiradi. Jamiyat hayotidagi ijtimoiy makonning funksional roli aholi o'rtasida ijtimoiy munosabatlarni yaratish va mustahkamlash, ularning zarur talablarini ta'minlash va shakllantirish shartlaridan iborat.

Ijtimoiy siyosatning asosiy mohiyati inson manfaatlarini himoya qilish, institutsional va ijtimoiy-iqtisodiy shart-sharoitlarni yaratish, ayniqsa, fuqarolar, aholining turli tabaqa va guruhlari talab va manfaatlarini qondirish, ularning shaxs sifatidagi faolligini oshirishdan iborat. Busiz fuqarolik jamiyati, shaxsiy erkinlik, haqiqiy demokratiya bo'lishi mumkin emas.

Muhokama va natijalar. Ma'lumki, ijtimoiy siyosat jamiyatda farovonlikka erishish maqsadida ijtimoiy sohani tartibga solish, yangi avlodlarni yaratish va rivojlantirish, ijtimoiy tizim barqarorligini ta'minlash, insonlar uchun munosib turmush sharoitini yaratishga qaratilgan. V.V.Kolkov zamonaviy ijtimoiy davlatlar faoliyatini tahlil qilish asosida ijtimoiy siyosatning tarkibiy elementlari ijtimoiy kafolat, ijtimoiy yordam, ijtimoiy himoya va ijtimoiy ishlardan iborat ekanligini ta'kidlaydi[2].

Ijtimoiy adolatni amalga oshirish siyosatining asosiy elementi fuqarolarning munosib turmush va erkin rivojlanishini kafolatlaydigan ijtimoiy himoyadir. Ijtimoiy himoya tizimini amalga oshirishdan maqsad va ijtimoiy ishning vazifalari ijtimoiy adolat tamoyilini amalga oshirishdan iborat.

Zamonaviy O'zbekistonda ijtimoiy adolatni amalga oshirish talablari va shartlarini quyidagicha ajratish mumkin:

- aholining ancha ta'minlangan va kam ta'minlangan guruhlarining daromadlari darajasi o'rtasida haddan tashqari farq bo'lishiga yo'l qo'yimaslik;
- barcha fuqarolarga o'z resurslaridan foydalanishda teng imkoniyatlar yaratish;
- ish haqining bir xil miqdori va bir xil sifati;
- barcha fuqarolarning qonun va sud oldida tengligi;
- davlat hisobidan bepul ta'lim va bepul tibbiy yordamning turli shakllari;
- bolalar va yordam berishga qodir bo'lmaganlar uchun davlat g'amxo'rliqi;
- davlatning ijtimoiy adolat talablarini qondirishga qaratilgan faol ijtimoiy siyosat.

Huquq falsafasida ijtimoiy adolat muammosi, adolatning ma'naviy qiymatlari va ularni amalga oshirishda huquqiy masalalarni o'rganishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu modelda, adolatning ma'naviy qiymatlarini izohlashda huquqiy me'yorlar va maqsadlarni tushuntirishda kerakli manbalarni o'rganish muhimdir. Huquq falsafasida ijtimoiy adolat muammosi, ularni ta'riflash va tushuntirishda ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy, tarixiy va boshqa masalalarni yoritadi.

Ijtimoiy adolat ontologiyasi, haqiqatda, ijtimoiy adolatni ta'riflash uchun falsafiy modeldir. Ushbu modelda ijtimoiy adolatning ma'naviy va fizikaviy asoslari, shuningdek, unga o'ziga xos xususiyatlar, masalan, haqiqiylik, ma'naviylik, tartib, barcha insonlarning tengligi va boshqalar kabi muhim masalalar o'rin oladi.

Ijtimoiy adolat ontologiyasi, asosan, ushbu masalalarning yoritilishi va ularning adolat to'g'risidagi ma'naviy va moddiy asoslarini o'rganish uchun muhim model hisoblanadi. Bu model, ijtimoiy adolatni tashkil qilish va unga o'ziga xos xususiyatlarni berishda kerakli manbalarni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Ijtimoiy adolat gnoseologiyasi esa, adolatning ma'naviy qiymatlari va maqsadlari bo'yicha o'rganish va ularni tushunchalik berishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu modelda, adolatning ma'naviy qiymatlarini izohlashda manfaatli ma'lumotlarni topish, ularni ta'riflash va ijtimoiy amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ijtimoiy adolat gnoseologiyasi, adolatning ma'naviy qiymatlarini izohlashda falsafa, din, huquq, sotsiologiya va boshqa ilmiy masalalarni o'rganishda muhim rol o'ynaydi. Bu modelda, adolatning ma'naviy qiymatlarini izohlashda ijtimoiy nazariyalar va maqsadlarni tushuntirishda muhimdir.

Ijtimoiy adolat epistemologiyasi, adolatning ma'naviy va moddiy asoslarini o'rganish, ularning tushunchasini izohlash va ijtimoiy harakat sifatida amalga oshirish uchun muhim model hisoblanadi. Ushbu modelda, adolatning o'ziga xos xususiyatlari, masalan, ijtimoiy me'yorliklar, sharoitlar, nazariyalar va boshqalar kabi muhim masalalar o'rin oladi.

Ijtimoiy adolat aksiologiyasi, adolatning ma'naviy qiymatlari va maqsadlari bo'yicha o'rganish va ularni ijtimoiy amalga oshirishda kerakli manbalarni ta'minlash modelidir. Ushbu modelda, adolatning ma'naviy qiymatlari, masalan, insoniylik, tarbiya, etika va boshqalar kabi muhim masalalar o'rin oladi.

Xulosa. Huquq falsafasida ijtimoiy adolatning huquqiy-madaniy transformatsiyasi muhim mavzudir. Bu transformatsiyada, adolatning ma'naviy qiymatlari va huquqiy normalari bir-biriga teskari kelishi mumkin. Bunday transformatsiyalarda, huquqiy me'yorlarning tartibotiga, sifatiga va mazmuniga o'zgartirishlar bo'lgani sababli, adolatning ma'naviy qiymatlarida ham o'zgarish sodir bo'ladi.

Bu transformatsiyalar, yuridik sistemalarning o'ziga xos bo'lishini, ularning huquqiy, ijtimoiy va siyosiy munosabatlariga tegishli bo'lishini bildiradi. Ushbu transformatsiyalarda,

xalqaro huquqni tashkil etuvchi tashkilotlarning roli va ahamiyati o'rtaga keladi. Bunday transformatsiyalarda, adolatning ma'naviy qiymatlari va huquqiy me'yorlari orasidagi ziddiyatni kamaytirish uchun, mulohazalar, fikrlar va ideyalarning alohida bo'lishini talab etadi.

Bir necha tadqiqotlarga ko'ra, huquq falsafasida ijtimoiy adolatning huquqiy-madaniy transformatsiyasi, yuridik tizimlarning mustaqilligi va xalqaro huquqni tashkil etuvchi tashkilotlarning roli va o'rni kabi masalalarni yoritadi. Ushbu transformatsiyalarda, adolatning ma'naviy qiymatlari va huquqiy me'yorlari orasidagi ziddiyatni kamaytirish uchun mulohazalar, fikrlar va ideyalarning alohida bo'lishini talab etadi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Диноршоев М.Д. Ҳикмат нуруни ёқувчи ва маърифат уруғини сепувчи // Абу Али ибн Сино. Асарлар. Биринчи жилд. Душанбе.
2. Тешабоев М. Особенности становления и развития информационного общества //Перспективные информационные технологии (ПИТ 2017)[Электронный ресурс]: Междунар. науч.-техн. конф. – 2017. – С. 14-16.
3. Юсуф Ҳамадоний “Ҳаёт мезони” рисоласи. Ўзбек тилида. Тошкент, 2003.
4. Аллома “Рутбатул ҳаёт” (“Ҳаёт мезони”), “Кашф”, “Рисола дар одоби тариқат”, “Рисола дар ахлоқ ва муножот” каби асарлар ёзган.
5. Teshaboev M.M PROSPECTS FOR IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION AND EDUCATION WITHOUT CORRUPTION IN THE NEW UZBEKISTAN // ReFocus. 2023. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/prospects-for-improving-the-quality-of-education-and-education-without-corruption-in-the-new-uzbekistan> (дата обращения: 07.04.2023).
6. Rawls, John. A Theory of Justice, 1971. Джон Роулз: Теория справедливости. Перевод на русский язык: В. В. Целищев при участии А. А. Шевченко и В. Н. Карповича. Научный редактор: В. В. Целищев. — Новосибирск, 1995.
7. Тешабоев М. М. ЖАМИЯТДА ИЖТИМОЙ АДОЛАТНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ ПРИНЦИПАЛ МАСАЛАЛАРИ ВА ФАЛСАФИЙ-ҲУҚУҚИЙ МУАММОЛАРИ //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №. Special Issue 23. – С. 504-514.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 8 (3)-2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).